

Iuliu Maniu și reabilitarea demnității umane, astăzi

written by [Ioan Stanomir] | October 9, 2018

La centenarul Unirii, gândirea și reflecția demo-creștină din România sunt mai degrabă absente. Partidul popular, atât de des evocat și invocat, este o fantasmă, în vreme ce discursul celor care se revendică de la valorile creștine posedă, în anumite cazuri și în anumite cercuri, stridentă demagogică ori tonalitate legionaroidă. În România de acum, angajarea publică stă, de cele mai multe ori, sub semnul histrionismului ori al fanatismului. Dezbateră intelectuală devine ocazia exercițiului de mobilizare al urii.

De aceea, acum, mai mult ca niciodată, este vitală revenirea la sursele din care se poate hrăni o acțiune ideologică populară și creștin-democrată. Și aceasta cu atât mai mult cu cât, în aceste războaie culturale contemporane, conservatorii și creștin-democrații sunt obligați să poarte o luptă de ariergardă tenace împotriva himerelor progresiste ca și a ispitelor putiniste și legionaroidă. Reapariția lui Marian Munteanu, în postura de salvator al credinței ortodoxe, este semnul timpurilor în care obscurantismul se întâlnește, armonic, cu delirul demagogic, în compusul toxic al Antenei 3.

Iar dintre aceste surse la care ne întoarcem, spre a învăța despre curaj în vremuri de cumpănă, nici una nu este mai încărcată de seve decât efigia lui Iuliu Maniu. La un secol de discursul pe care îl pronunță la Alba-Iulia, în clipele Unirii celei Mari, viziunea sa nu este nici vetustă și nici demodată. Cuvintele sale răsună cu acea claritate pe care doar fermitatea morală o poate conferi unui discurs. Apelul său la libertate, la egalitatea constituțională și la asumarea centralității demnității umane este unul în care noi, cei care refuzăm dreapta și stânga radicală, ne putem regăsi.

Căci Iuliu Maniu a aparținut acelei familii de oameni politici europeni pentru care teribilul cântec de sirenă al religiilor politice nu a avut nici o putere. Ambiția totalitară, prin excelență modernă, de a așeza omul masificat în locul Divinității, ca nouă zeităte omnipotentă, s-a izbit de

încăpățânarea celui pentru care unica referință validă în materie morală este etica iudeo- creștină. Demnitatea umană este cărămida pe care se înalță edificiul său. O demnitate umană ce justifică rezistența, solidaritatea și sacrificiul.

Demnitatea umană, ca valoare supremă, a modelat stilul cu care s-a confundat acțiunea sa publică, vreme de decenii. Lecția sa este lecția pe care orice partid și mișcare populară sunt obligate să și-o asume: fermitatea ideilor trebuie acompaniată de acea politețe a curajului prin care ne distingem de inamicii noștri totalitari. Demagogia, vituperarea, delirul, imprecizia, insulta, toate acestea nu pot fi uneltele care ne servim în făurirea altui viitor.

Demnitatea umană, ca izvor și îndreptar, poate fi numitorul comun care să permită construirea punților ce fac posibilă organizarea eficace și solidarizarea. Reflecția conservatoare și democreștină trebuie să evite monomania intelectuală. Demnitatea umană permite înscrierea temelor care ne mobilizează în rama organică a respectului pentru semenii noștri. Demnitatea umană ne permite să ne opunem, cu egală energie, experimentului utopic progresist, ca și derivei fanatismului. Demnitatea umană ne așază în linia unei tradiții care este aceea a Occidentului. Himerele putiniste sunt neputincioase, o dată ce alegerile sunt îmbrățișate, fără echivoc.

La centenarul Unirii, Iuliu Maniu indică, prin moștenirea pe care o lasă celor de mâine, posibilitatea unui viitor. Iar îndeplinirea promisiunilor de la Alba – Iulia înseamnă reabilitarea demnității umane, în contra inamicilor libertății. Decalogul lui Iuliu Maniu este și decalogul nostru.